

Mīti un mitoloģiskie tēli

1. uzdevums. Skatoties Anetes Lesītes veidoto TV sižetu “Pasaules un cilvēka rašanās latviešu mākslā”, tabulā fiksē mākslinieku darbos izmantotos mitoloģiskos tēlus (5) un sameklē par tiem informāciju, izmantojot enciklopēdijas vai drošticamus interneta resursus!

TV sižetu “Pasaules un cilvēka rašanās latviešu mākslā” skaties šeit: https://www.youtube.com/watch?v=52scYJ04o_o!

1. tabula. Mitoloģiskie tēli

Tēls	Informācijas apkopojums	Izmantotie resursi
Apollons		

2. uzdevums. Diskutējiet klasē: kāpēc mūsdienu cilvēkam ir svarīgi iepazīt, zināt, aktualizēt senos mītus!

Izveidojiet grupas diskusijas apkopojumu infografikas veidā un iepazīstiniet ar to pārējos klasesbiedrus!

Infografika ir vizuāls datu, informācijas un zināšanu attēlojums.
Tas grafiski attēlo kompleksu informāciju viegli uztveramā veidā.

3. uzdevums. Sameklē un izvēlies vietnē <https://www.flickr.com/photos/dziesmusvetki/albums/72157668860093097/page2> trīs fotogrāfijas, kurās deju rakstā saskatāmas senlatviešu ornamentu zīmes, noskaidro šo zīmju simbolisko nozīmi! Dalies savā pieredzē ar klasesbiedru!

4. uzdevums. Strādājiēt grupā! Izveidojiēt latviešu dievību (Dievs, Māra, Laima, Ūsiņš, Māra, Jumis, Jānis, Miķelis, Mārtiņš, Saule, Mēness, Pērkons) sistēmu, ietverot to pamatfunkcijas, simboliskās zīmes un vietu latviešu mitoloģiskajā sistēmā! Attēlojiēt sistēmu vizuāli pārskatāmi plakātā vai radošā zīmējumā, vai digitāli!

Ieteicams izmantot:

- Mackova, Jolanta. *Atraktā debess*. Rīga : Preses nams, 1995. 95 lpp.
- Rudzīte, Antra. *Latviešu tautas dzīvesziņa*, 2. Rīga : Zvaigzne, 1990.
- Rudzīte, Antra. *Latviešu tautas dzīvesziņa*, 4. Rīga : Zvaigzne, 1993.
- Grīni, Māra, Marģeris. *Latviešu gads, gadskārta un godi*. Rīga : Everest, 1992.
- Šmits, Pēteris. *Latviešu mitoloģija*. Latviešu rakstnieku un mākslinieku biedrība, 1918. Pieejams tiešsaistē: <https://dom.lndb.lv/data/obj/file/16520805.pdf>
- <https://www.uzdevumi.lv/p/kulturologija/10-klase/aizvesture-latvijas-teritorija-7361/re-e427ae61-2ae3-429b-a30f-68ae34b126f3>

4.1. Grupā izveidojiēt veicamo darbu sarakstu un sadaliet pienākumus! Darbu plānošanai var izmantot paraugu, to papildinot.

2. tabula. Paraugs. Veicamo darbu saraksts

Veicamie darbi	Atbildīgais	Jautājumi, kas jānoskaidro, jāatrisina
1. Sameklēt informāciju par šādu dievību pamatfunkcijām: Dievs Māra... 2. Atrast un uzzīmēt dievībām atbilstošās simboliskās zīmes. 3. Izveidot plakāta koncepciju un melnrakstu. 4. ... 5. ...		

4.2. Uzraksti savus pienākumus darbam grupā!

3. tabula. Grupas darba sagatavošanas plānojums

Mani pienākumi	Izpildes datums	Darba realizācijas gaita	Nepieciešamie resursi	Jautājumi, kas jānoskaidro, jāatrisina

4.3. Uzraksti atskaiti par savu ieguldījumu latviešu dievību sistēmas izveidē!

4. tabula. Pašvērtējums par ieguldījumu grupas darbā

Mani pienākumi	
Padarītais darbs	
Veiksmes	
Nepilnības	
Ieteikumi darba uzlabošanai	
Gūtā mācība	

5. uzdevums. Veic uzdevumus par senajām zīmēm un simboliem mūsdienu produktos!

5.1. Sameklē 2 piemērus, kas parāda, kā latviešu senās zīmes un simboli tiek izmantoti mūsdienu produktos! Novērtē, cik tie, tavuprāt, ir atbilstoši savai sākotnējai simboliskajai nozīmei!

5.2. Debatējiet pāri vai grupā par to, vai ir/nav jāievēro seno zīmju simboliskā nozīme, ja to izmanto mūsdienu produktos!

Lai debates būtu saturīgas, izvirziet 1 vai 2 argumentus, kas apstiprina vai noliedz debašu tematu. Pamatojumam jāizmanto konkrēti piemēri, droši fakti. Jācenšas atspēkot oponenta viedokli ar pārliecinošiem argumentiem.

6. uzdevums. Veido sarakstu ar prasmēm, kuras apguvi, pilnveidoji, apgūstot šo tematu!

Izvērtē 5 punktu skalā šo prasmju nodērbu mācību procesā!

5. tabula. Prasmju pašvērtējums temata noslēgumā

Prasme	1	2	3	4	5

Secini, kuras apgūtās prasmes noder arī citu mācību priekšmetu apguvē!